

Senaste lydelse av

SKOLFS 2016:12

Utkom från trycket den 14 april 2016

Skolverkets föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behö- righet och legitimation för lärare och förskollärare med ut- ländsk utbildning;

beslutade den 6 april 2016.

(Senaste ändring SKOLFS 2016:36.)

Statens skolverk föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 1 § tredje stycket förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare samt 10 kap. 1 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

1 kap. Inledande bestämmelser

Bestämmelser om villkor i andra författningar

1 § Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Bestämmelser om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare finns i skollagen (2010:800), i föreskrifter som meddelats med stöd av 2 kap. 16 b § skollagen samt i förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Föreskrifternas tillämpningsområde

2 § Dessa föreskrifter innehåller närmare bestämmelser om villkoren för erkännande av yrkeskvalifikationer för lärare eller förskollärare som vill utöva lärar- eller förskolläraryrket i Sverige och som har förvärvat yrkeskvalifikationer i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

Dessa föreskrifter innehåller även närmare bestämmelser om villkoren för behörighet och legitimation för lärare eller förskollärare som har bevis över utländsk lärar- eller förskolläraryrkesutbildning.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter avses med

1. EES-land: stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
2. Tredje land: annan stat än EES-land och Schweiz.

Övriga begrepp ska i förekommande fall ha de definitioner som anges i 5 § lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och 1 kap. 3 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

2 kap. Erkännande av yrkeskvalifikationer från EES-land eller Schweiz

Förutsättningar för erkännandet av yrkeskvalifikationer

1 § I 9–11 §§ lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer finns bestämmelser om förutsättningar för att yrkesutövarens yrkeskvalifikationer ska erkännas.

Kvalifikationsnivåer

2 § I 3 kap. 2 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer delas yrkeskvalifikationer in i de kvalifikationsnivåer som behövs för att bedöma om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer ska erkännas.

Jämställda utbildningar

3 § I 3 kap. 3 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer finns bestämmelser om jämställda utbildningar.

Kompensationsåtgärder

4 § I 3 kap. 5–7 §§ förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer finns bestämmelser om kompensationsåtgärder som ytterligare villkor för erkännande av yrkeskvalifikationer.

5 § Av bilaga 1 till dessa föreskrifter framgår de kunskaps- och kompetensområden, uppnådda färdigheter och kompetenser som är grundläggande för utövandet av lärar- eller förskolläraryrket i Sverige (de nationella kraven) som enligt 3 kap. 5 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer kan krävas som ytterligare förutsättningar för ett erkännande av yrkeskvalifikationer.

Anpassningsperiod

6 § En sökande som väljer att genomföra en anpassningsperiod som anvisad kompensationsåtgärd ska kunna intyga att han eller hon fullgjort en sådan med godkänt resultat. En anvisad yrkesutövning ska intygas med ett skriftligt omdöme som är utfärdat vid den skolenhet eller förskoleenhet där handledning har fullgjorts. En anvisad utbildning som har fullgjorts med godkänt resultat ska intygas med betyg från universitetet eller högskolan.

En sökande som kan intyga att han eller hon har genomfört anvisad anpassningsperiod med godkänt resultat ska efter ny ansökan få berörda yrkeskvalifikationer erkända.

Lämplighetsprov

7 § En sökande som väljer att genomföra ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd ska kunna intyga att han eller hon fullgjort ett sådant med godkänt resultat. Detta ska framgå av intyg från det universitet eller den högskola som genomför provet på uppdrag av Skolverket.

En sökande som kan intyga att han eller hon har genomfört anvisat lämplighetsprov med godkänt resultat ska efter ny ansökan få berörda yrkeskvalifikationer erkända.

8 § Av bilaga 2 till dessa föreskrifter framgår de kunskapsområden som ett lämplighetsprov kan omfatta. För varje sökande som ska genomgå ett lämplighetsprov ska innehållet i provet bestämmas efter en jämförelse mellan dessa kunskapsområden och sökandes yrkeskvalifikationer.

3 kap. Sökande med lärar- eller förskolläraryrkesutbildning från tredje land

1 § Av bilaga 1 till dessa föreskrifter framgår de kunskaps- och kompetensområden, uppnådda färdigheter och kompetenser som är grundläggande för utövandet av lärar- eller förskolläraryrket i Sverige (de nationella kraven). En sökande med en lärar- eller förskolläraryrkesutbildning från tredje land måste utöver de villkor för behörighet och legitimation som framgår av 3 kap. 1 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare även uppfylla de nationella kraven.

2 § Om en sökandes utbildning inte uppfyller villkoren i 3 kap. 1 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare eller om sökanden inte uppfyller de nationella kraven i bilaga 1

till dessa föreskrifter kan Skolverket, om det i det enskilda fallet bedöms vara lämpligt, anvisa sökanden att genomföra en kompletterande insats.

En sökande som kan styrka att han eller hon har genomfört den kompletterande insats som Skolverket har anvisat ska efter ny ansökan bedömas uppfylla kraven för legitimation eller sådan behörighet som den kompletterande insatsen avsåg.

4 kap. Kunskaper i svenska språket

1 § De kunskaper i svenska som behövs för sökande med erkända yrkeskvalifikationer eller lärar- eller förskolläraryt utbildning från tredje land för att bli behörig legitimerad lärare eller förskollärare kan ha förvärvats genom att sökanden

1. har gått igenom en av universitet eller högskola i Sverige anordnad undervisning i svenska för utomnordiska studenter med godkänt resultat,

2. visar godkänt resultat på särskilt test i svenska för universitets- och högskolestudier (TISUS) eller på prov i svenska som avslutar den undervisning som avses i 1,

3. har gått igenom en prövning med godkänt resultat i någon av kurserna Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 enligt förordningen (SKOLFS 2010:261) om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena,

4. har gått igenom en prövning med godkänt resultat i någon av kurserna Svenska B i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:2) om kursplaner och betygskriterier för kurser i ämnet svenska i gymnasieskolan och inom gymnasial vuxenutbildning eller Svenska som andraspråk B i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:3) om kursplaner och betygskriterier för kurser i ämnet svenska som andraspråk i gymnasieskolan och inom gymnasial vuxenutbildning, eller

5. visar motsvarande kunskaper på annat sätt.

En sökande som före den 1 juli 2013 har gått igenom en prövning med godkänt resultat i någon av kurserna svenska 2 eller svenska som andraspråk 2 enligt förordningen om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena ska anses uppfylla kravet i första stycket 3.

5 kap. Akademisk titel i legitimationen

1 § En lärare eller förskollärare som avses i 1 kap. 2 § och som uppfyller villkoren för legitimation i Sverige har rätt att använda den akademiska titel som han eller hon enligt lag eller annan författning får använda i det land där titeln utfärdats och på detta lands språk. Om den sökande önskar det anger Skolverket i legitimationen titeln, och i före-

kommande fall förkortningen av den, samt namn och plats för den institution som utfärdat titeln.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 20 april 2016.

2. Genom dessa föreskrifter upphävs Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:36) om villkor för behörighet för lärare och förskollärare med utländsk utbildning.

På Skolverkets vägnar
ANNA EKSTRÖM

Anna Bergqvist

Bilaga 1

Nationella krav

Allmänt krav

För att bli behörig i ett ämne krävs att sökanden har utbildning i ämnet.

Förskollärare

Sökandes utbildning ska vara en utbildning med förskolläroinriktning i utbildningslandet.

Sökandes utbildning ska innehålla lärarförberedande studier samt studier inom det förskolepedagogiska området som totalt motsvarar minst 150 högskolepoäng.

En sökande ska visa kunskap om grundläggande läs- och skrivutveckling på svenska.

En sökande med utbildning till förskollärare från Norge, Danmark, Finland, Island eller Färöarna (sökande med nordisk utbildning) är undantagen kravet att visa kunskap om grundläggande läs- och skrivinlärning på svenska. En sökande med utbildning från Finland är undantagen kravet endast om hon eller han har rätt att anställas i svensktalande förskolor i Finland.

En sökande som har svenska som modersmål eller som har genomgått svenskspråkig grundskola behöver inte visa grundläggande kunskaper om läs- och skrivutveckling på svenska.

Lärare i förskoleklass, fritidshemmet och lärare i grundskolans årskurs 1–6

Sökandes utbildning ska vara en klasslärarutbildning i utbildningslandet. För behörighet enbart i förskoleklassen kan utbildningen även vara en utbildning med förskolläroinriktning i utbildningslandet.

Sökandes utbildning ska innehålla lärarförberedande studier samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier som totalt motsvarar minst 180 högskolepoäng. Ämnesstudierna i utbildningen måste innefatta studier i undervisningsspråket och i matematik för att kunna bedömas motsvara en grundlärarexamen.

För behörighet i fritidshemmet ska sökandes utbildning även innehålla studier inom det fritidspedagogiska området inklusive ämnes- och ämnesdidaktiska studier i minst ett praktiskt eller estetiskt ämne.

För behörighet i förskoleklass och årskurs 1–3 ska sökande visa grundläggande kunskaper om läs- och skrivutveckling på svenska.

En sökande med nordisk lärarutbildning är undantagen kravet att visa kunskap om grundläggande läs- och skrivutveckling på svenska. Sökande med utbildning från Finland är undantagen kravet endast om sökanden har rätt att undervisa i svensktalande skolor i Finland.

En sökande som har svenska som modersmål eller som har genomgått svenskspråkig grundskola behöver inte visa grundläggande kunskaper om läs- och skrivutveckling på svenska.

En sökande som inte uppfyller kravet på grundläggande läs- och skrivutveckling på svenska får behörighet från grundskolans årskurs 3 och uppåt om utbildningen är avsedd för det.

Ämneslärare

Sökandes utbildning ska vara en ämneslärarutbildning i utbildningslandet.

Sökandes utbildning ska innehålla lärarförberedande studier som motsvarar minst 45 högskolepoäng.

Utbildningen måste innehålla ämnesstudier i minst ett undervisningsämne (svenskt skolämne) som motsvarar minst 90 högskolepoäng.

Ämneslärare i ämnena svenska, samhällskunskap och musik

För behörighet att undervisa i ämnena svenska, samhällskunskap eller musik måste utbildningen innehålla ämnesstudier som motsvarar minst 90 högskolepoäng i vardera ämnet för behörighet i årskurs 7–9 eller om motsvarande minst 120 högskolepoäng i vardera ämnet för behörighet i gymnasieskolan.

Ämneslärare i övriga undervisningsämnen

För behörighet att undervisa i övriga ämnen måste utbildningen innehålla ämnesstudier som motsvarar minst 45 högskolepoäng i ämnet för behörighet i årskurs 7–9 eller om motsvarande minst 90 högskolepoäng i ämnet för behörighet i gymnasieskolan.

Yrkeslärare

Sökandes utbildning ska vara en yrkeslärarutbildning i utbildningslandet.

Sökandes utbildning ska motsvara minst 60 högskolepoäng varav lärarförberedande studier ska utgöra minst 45 högskolepoäng.

Sökande ska ha kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper som motsvarar antagningskraven vid antagning till svensk yrkeslärarutbildning.

Speciallärare

Sökandes utbildning ska uppfylla kraven för någon av kategorierna lärar- eller förskollärarutbildning. Sökandes utbildning ska därutöver vara en speciallärar- eller specialpedagogutbildning i utbildningslandet. Utbildningen ska syfta till sådan yrkesverksamhet som speciallärare eller specialpedagog bedriver i det svenska skolväsendet.

Sökandes utbildning ska innehålla studier inom ämnesområdet specialpedagogik som motsvarar minst 45 högskolepoäng.

Sökande med äldre lärar- eller förskollärexamen

Sökande med en äldre utbildning kan bedömas gentemot det krav på innehåll som återfinns i äldre svensk lärarexamina från motsvarande tidsperiod.

Lärare i svenska

En sökande ska uppvisa kompetens i att undervisa elever i ämnet svenska.

För behörighet att undervisa i ämnet svenska ska sökanden uppfylla de poängkrav för ämnesstudier i svenska som finns angivna i 2 kap. 3 a, 7 a, 9 och 21 §§ förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

En sökande som har studerat svenska vid ett högre lärosäte i Danmark, Island, Färöarna, Norge eller Finland (sökande med nordisk utbildning) är undantagen från kraven i första stycket. Detsamma ska gälla en sökande som har svenska som modersmål eller som har genomgått svensk-språkig grundskola. För ämneslärare ska studierna innehålla både språkstudier och litteraturstudier.

Lärare i svenska som andraspråk

En sökande ska uppvisa kompetens i att undervisa elever i ämnet svenska som andraspråk.

För behörighet att undervisa i ämnet svenska som andraspråk ska sökanden uppfylla de poängkrav för ämnesstudier i svenska som andraspråk som finns angivna i 2 kap. 3 a, 7 a, 9 och 21 §§ förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Lärare i engelska och moderna språk

En sökande ska uppvisa kompetens i att utifrån det svenska språket undervisa elever i det aktuella språket, det vill säga i språkfärdighet och kontrastiv kompetens mellan det aktuella språket och svenska.

En sökande med nordisk lärarutbildning är undantagen från kravet i första stycket. Detsamma gäller en sökande som har svenska som modersmål eller som har genomgått svenskspråkig grundskola. Utbildning som avser sökandens modersmål är också undantagen från kravet om sökanden har uppfyllt kravet på kunskaper i svenska som ställs i 4 kap 1 §.

Lärare i idrott och hälsa

En sökande ska uppvisa kompetens i simning och livräddning.

Lärare i religionskunskap

En sökande ska ha kunskap om samtliga världsreligioner.

Bilaga 2

Kunskapsområden

Ett lämplighetsprov enligt dessa föreskrifter får omfatta följande kunskapsområden:

För läraryrket

- Kunskaper om den värdegrund som gäller för utbildning inom skolväsendet.
- Kunskaper om läroplaner, ämnesplaner, kursplaner och kunskapskrav samt om läromedel för de egna undervisningsämnena och om centrala didaktiska principer för dessa ämnen.
- Kunskaper i att analysera och bedöma elevers kunskapsutveckling samt kunskaper i betygssättning.

- Kunskaper och färdigheter vid undervisning av svensktalande elever i ett främmande språk avseende framför allt grammatiska skillnader mellan det främmande språket och det svenska språket.
- Förmåga att överföra information och leda elever i deras lärandeprocess och förmåga att möta elever på svenska i och kring ett ämnesinnehåll.
- Förmåga att tillämpa metodik för läs- och skrivinlärning på svenska språket.
- Förmåga att kommunicera och samarbeta med kollegor, elever och föräldrar.
- Förmåga att organisera arbetet i en klass och att leda en grupp.
- Kunskaper om och insikter i lärares yrkesetik.
- Kunskaper om och förtrogenhet med FN:s konvention om barnets rättigheter i de sammanhang där den är tillämplig.

För förskolläraryrket

- Kunskaper om den värdegrund som gäller för utbildning inom skolväsendet.
- Kunskaper om läroplanen och om centrala didaktiska principer för läroplanens ämnesområden.
- Kunskaper i att följa, dokumentera och analysera barns utveckling och lärande.
- Kunskaper i att kontinuerligt och systematiskt dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla förskolans kvalitet.
- Förmåga att utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter samt stimulera och utmana barnen i deras lärandeprocesser.
- Förmåga att kommunicera och interagera med kollegor, barn och föräldrar.
- Förmåga att organisera arbetet i barngruppen.
- Kunskaper om och insikter i lärares yrkesetik.
- Kunskaper om och förtrogenhet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.